

विनिमय क्रमांक ९/२०१९

महाविद्यालय विद्यार्थी दायित्व निधी योजना
College Student Responsibility Fund (CSR)

ज्याअर्थी, महाराष्ट्र विद्यापीठे कायदा २०१६ मधील कलम ५(४७)(ज) मधील अधिकार व कर्तव्याचे प्रावधानानुसार विद्यापीठाचे उद्दीष्टे साध्य करण्यासाठी आवश्यक व शक्य असेल असे सांस्कृतिक, आर्थिक आणि सामाजिक सुधारणेच्यादृष्टीने आखण्यात आलेले कोणतेही इतर कार्यक्रम, सेवा किंवा उपक्रम यामध्ये सहभागी करण्याची तरतूद उपलब्ध आहे आणि;

ज्याअर्थी, महाविद्यालयीन शिक्षणाच्या उद्दीष्टामध्ये विद्यार्थ्यांला अध्ययन, अध्यापन व संशोधन एवढ्यापुरते मर्यादित न ठेवता समाजोपयोगी सुसंस्कृत नागरिक घडविणे हे शिक्षणाच्या अनेक उद्दीष्टांपैकी एक प्रमुख उद्दीष्ट आहे आणि;

ज्याअर्थी, विद्यार्थ्यांच्या व्यक्तीमत्वाचा सर्वांगीण विकास केवळ पुस्तकी वा बौद्धिक शिक्षणाने होवू शकणार नाही. किंबहुना, व्यक्तीमत्वाचा विकास हा शरीर, मन, बुद्धी आणि आत्मा या सर्वांच्या संतुलनातून खऱ्या अर्थाने विकसित होतो. या सर्व बाबींचा साकल्याने विचार करूनच उच्च शिक्षण घेत असतांना विद्यार्थ्यांना महाविद्यालयातील शिक्षक, शिक्षकेत्तर कर्मचारी व शैक्षणिक विभाग प्रमुख तसेच समाजातील दानशूर व्यक्ती, कंपनी किंवा कंपन्यांचे सामाजिक दायित्व निधी यामधून जमा होणाऱ्या निधीतून विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक कार्यासाठी अर्थसहाय्य व्हावे ही विविध उद्दीष्टे समोर ठेवून संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठाच्या संलग्नित महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांकरीता (College Student Responsibility Fund) "महाविद्यालय विद्यार्थी दायित्व निधी योजना" (CSR) सुरु केल्याने प्रत्यक्षात विद्यार्थ्यांना त्याचा लाभ मिळेल आणि;

ज्याअर्थी, सदर योजना महाविद्यालयाद्वारे कार्यान्वीत केल्यास महाविद्यालयाच्या प्रवेशित विद्यार्थ्यांना रोजगारांच्या उपलब्ध असलेल्या विविध संधी तसेच समाजामध्ये वावरतांना सक्षम नागरिक म्हणून जिवन जगतांना उपयोगी पडेल आणि;

ज्याअर्थी दिनांक २२.०२.२०१९ रोजी संपन्न झालेल्या व्यवस्थापन परिषद सभेमध्ये महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ कायदा २०१६ मधील तरतूद क्र ५६(१)(च) नुसार योजनेचे विनियम तयार करण्यास मान्यता प्रदान केली आहे. त्यानुसार विद्यार्थी विकास मंडळाने गठित केलेल्या समितीने खालील प्रमाणे विनियम तयार केलेले आहेत. आणि;

ज्याअर्थी महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ कायदा २०१६ मधील कलम ७५ अंतर्गत व्यवस्थापन परीषद विनियम करतील अशी तरतूद आहे, आणि;

ज्याअर्थी विद्यापीठाच्या शैक्षणिक विभागामध्ये शिकणाऱ्या गरजू व होतकरु विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक, क्रीडा, संशोधन आणि इतर आवश्यक शैक्षणिक गरजेपोटी लागणारे अर्थसहाय्य पुरविणे असे उद्देश आहेत.

त्याअर्थी, व्यवस्थापन परीषद पुढील प्रमाणे विनियम विहित करतील:

१. सदर विनियम व्यवस्थापन परिषदेने मान्य केलेल्या दिनांकापासून अंमलात येईल.
२. **योजनेसाठी निधी संकलन :**
  - i) महाविद्यालयाचे शिक्षक, महाविद्यालयाचे शिक्षकेत्तर कर्मचारी व विभाग प्रमुख, यांचे मासिक वेतनातून कमीत कमी रुपये १००/- (अक्षरी रुपये शंभर) किंवा जास्तीत जास्त निधी संमतीपत्र देवून "महाविद्यालय विद्यार्थी दायित्व निधी" या नावाने असलेल्या महाविद्यालय खाती जमा करता येईल. सदर निधी संकलन हे स्वखुशीने असल्यामुळे कुणावरही कोणत्याही परिस्थितीमध्ये निधी संकलन बंधनकारक करता येणार नाही.
  - ii) लाभार्थी विद्यार्थी भविष्यामध्ये किंवा नजिकच्या काळामध्ये त्याला योजनेत प्राप्त झालेली रक्कम/निधी किंवा त्यापेक्षा कमी व जास्त निधी सदर योजनेमध्ये जमा करू शकतो. सदर योजनेतर्गत लाभार्थी विद्यार्थ्यांस निधी जमा करणे कोणत्याही परिस्थितीत बंधनकारक राहणार नाही.
  - iii) या योजनेमध्ये समाजातील दानशूर व्यक्ती, शैक्षणिक, सामाजिक संस्था तसेच औद्योगिक निगडीत कंपनीद्वारे निर्माण होणारा सामाजिक दायित्व निधी जमा करू शकतात.
  - iv) इतर स्रोतांद्वारे प्राप्त होणारा सामाजिक दायित्व निधी जमा करता येईल.

३. योजनेचे उपक्रमांकरीता आर्थिक सहाय्य

- i) प्रवेश/परिक्षा शुल्क आणि इतर सहाय्य याकरीता देय राहिल.
- ii) परिक्षा कालावधीमध्ये लागणारे ग्रंथालयातील पुस्तके प्राप्त करण्याकरीता जमा करावयाची सुरक्षा रक्कम ही सुध्दा विद्यार्थ्यांना परत करण्याच्या अटीवर देय राहिल.
- iii) या योजनेतर्गत प्रवेशित विद्यार्थी हा चर्चासत्र, गटचर्चा इत्यादींमध्ये संशोधन पत्रिका सादरीकरण अथवा कार्यशाळांमध्ये सहभाग याकरीता नोंदणी शुल्क, प्रवास व निवास खर्च याकरीता एकूण खर्च रुपये ५,०००/- (अक्षरी रुपये तीन हजार फक्त) पर्यंतच देय राहिल.
- iv) स्वामित्व अधिकार (Patent Registration Fees) नोंदणी शुल्क देय राहिल.
- v) राष्ट्रीय/आंतर राष्ट्रीय क्रीडा, सांस्कृतिक आणि संशोधन स्पर्धेत (अखिल भारतीय विश्वविद्यालय संघ, दिल्ली (AIU) यांचेव्दारे आयोजित होणा-या स्पर्धा वगळून) सहभागी होणा-या विद्यार्थ्यांस नोंदणी शुल्क, प्रवास व निवास खर्च यावर होणा-या एकूण एकत्रीत खर्चाच्या ५० टक्के किंवा अधिकतम रुपये ५,०००/- (अक्षरी रुपये पाच हजार फक्त) रक्कम यापैकी जी रक्कम कमी असेल ती देय राहिल.
- vi) महाविद्यालय त्यांच्या स्तरावर गरजेप्रमाणे उपक्रमांकरीता नियमामध्ये बदल करू शकतील.

४. अंदाजपत्रकीय शिर्ष

- i) या योजनेतर्गत निधी संकलन आणि योजनेतील उपक्रमांकरीता अर्थसहाय्य करण्याकरीता महाविद्यालयाचे अंदाजपत्रकामध्ये खालीलप्रमाणे शिर्षनिहाय तरतूद करण्यात यावी.

Receipt		Payment	
Sr.No	Head of Account	Sr.No	Head of Account
	College Student Responsibility Fund(CSR)		College Student Responsibility Fund (CSR)
01.	Donation	i)	Admission/Examination Fees & Other Assistance
a)	College Teachers/Non-teaching Employee	ii)	Travelling Allowance for Seminar/ Workshop/Symposia(Paper Presentation/ Attendance)
b)	Company/Industry/Person	iii)	National/Inter National Sports, Cultural and Research Competitions/Events (Excluding AIU Competitions)
c)	Ex-Students/Regular Students	iv)	Patent Registration Fees
d)	Others	v)	Book Bank & Others

५. योजनेसाठी पात्रता :

- i) विद्यार्थी हा महाविद्यालयाचा नियमित विद्यार्थी असावा.
- ii) सदर निधी कोणत्याही प्रकारचे दंड भरण्यासाठी मंजूर करता येणार नाही.
- iii) विद्यार्थ्यांच्या पालकांचे किंवा संपुर्ण परिवाराचे वार्षिक उत्पन्न रुपये ६,००,०००/- (अक्षरी रुपये सहा लक्ष फक्त) पेक्षा जास्त नसावे. सदर पडताळणी प्रवेश घेतेवेळी दाखल केलेल्या कागदपत्रावरूनच करावी.
- iv) ज्या कारणाकरीता निधी मंजूर करण्यात येत असेल त्याबाबत आवश्यक त्या कागदपत्रांची पडताळणी करून निधी मंजूर करता येईल. योग्य पुराव्याअभावी अर्ज नाकारण्यात येईल.
- v) निधी मंजूर करतांना विभाग प्रमुखांची शिफारस, पालकांचे हमीपत्र व विद्यार्थ्यांचे प्रतिज्ञापत्र विचारात घेवूनच मंजूर रक्कम संबंधितांना अदा करता येईल.

६. अर्जाचा नमुना व सादर करण्याची प्रक्रीया

सदर योजनेतर्गत लाभ घेवू इच्छिणारे विद्यार्थी परिशिष्ट अ नुसार अर्ज प्राचार्य/विद्यार्थी विकास अधिकारी (SDO) यांचे नावे विभाग प्रमुखामार्फत सादर करणे अनिवार्य राहिल.

७. आवश्यक कागदपत्रे

- i) परिशिष्ट अ नुसार विहित मागणी अर्ज.
- ii) प्रवेश घेतांना जोडलेल्या उत्पन्नाच्या दाखल्याची सत्यप्रत.
- iii) विद्यार्थ्यांचे (महाविद्यालयाचे) ओळखपत्र
- iv) विद्यार्थ्यांचे आधारकार्डची सत्यप्रत.
- v) अधिकोष खाते पुस्तिका सत्यप्रत.
- vi) मागणी संदर्भात सक्षम व आवश्यक कागदपत्रे.

८. विद्यार्थ्यांने केलेल्या कार्याचा अहवाल

या योजनेतर्गत अर्थसहाय्य मंजूर तथा देय झालेल्या विद्यार्थ्यांचे अहवाल प्राचार्य/विद्यार्थी विकास अधिकारी (SDO) यांचे कार्यालयास सादर करणे अनिवार्य आहे.

९. समिती व समितीची कार्ये

- i) योजनेतर्गत प्राप्त होणाऱ्या अर्जाची छानणी करण्याकरीता मा.प्राचार्याद्वारे समिती सदस्य नामित करण्यात येवून खालीलप्रमाणे समिती गठित करण्यात येईल.

०१.	प्राचार्य	अध्यक्ष
०२.	शैक्षणिक विभागातील एक विभाग प्रमुख	सदस्य
०३.	शैक्षणिक विभागातील एक शिक्षक	सदस्य
०४.	शिक्षकेत्तर कर्मचारी	सदस्य
०५.	महाविद्यालय विद्यार्थी परीषदेचा सभापती/सचिव	सदस्य
०६.	विद्यार्थी विकास अधिकारी (SDO)	सचिव
	निमंत्रित सदस्य	
०१.	संचालक, क्रीडा व शारीरिक शिक्षण/ कार्यक्रम अधिकारी, राष्ट्रीय सेवा योजना/ संबंधित विषयातील एक तज्ञ	सदस्य

- ii) उपरोक्तप्रमाणे गठित करण्यात आलेल्या समितीची सभा ही आवश्यकतेप्रमाणे वेळोवेळी आयोजित करण्यात येईल. अपवादात्मक परिस्थितीमध्ये मंजूर करण्यात आलेले अर्ज समितीचे पुढील सभेमध्ये कार्यांतर मान्यतेकरीता सादर करता येईल.
- iii) योजना राबवितांना येणाऱ्या भविष्यातील अडचणी लक्षात घेता समितीने समिती सभेत केलेल्या शिफारसी विद्यार्थी विकास कक्षाकडून मान्यता दिल्यानंतर महाविद्यालय विकास समितीची मान्यता घेवून योजनेमध्ये वेळोवेळी बदल करता येईल.

१०. निधीचा विनियोग :

- i) सदर निधी विनियोगासाठी मा.प्राचार्यांनी गठित केलेल्या समितीने केलेल्या शिफारसीनुसार निधी वाटप करण्यात येईल.
- ii) अपवादात्मक परिस्थितीत विद्यार्थी विकास अधिकारी (SDO) यांनी या योजनेकरीता गरजु विद्यार्थ्यांचा प्राप्त होणारा अर्ज शैक्षणिक विभाग प्रमुखांच्या शिफारसीनुसार अर्जाची निकड लक्षात घेवून मा.प्राचार्य महोदयांची मंजूरी प्राप्त करून खात्याचा धनादेश निर्गमित करतील.
- iii) सदर योजनेतर्गत जमा होणाऱ्या एकूण निधीतील रक्कम वाटप करून वर्ष अखेर शिल्लक रकमेबाबत गठित समितीद्वारे वेळोवेळी निर्णय घेवून निधीचा विनियोग करता येईल.

११. हक्क व सर्वाधिकार

- i) "महाविद्यालय विद्यार्थी दायित्व निधी योजना" (CSR) या अंतर्गत महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांकरीता सुरु करण्यात येत असलेल्या उपक्रमाला अर्थ सहाय्य करण्याचा व या योजनेतर्गत प्राप्त होणाऱ्या निधीच्या अनुषंगाने विद्यार्थी अर्थसहाय्य मंजूर अथवा नामंजूर करण्याचा अधिकार मा. समितीचे अध्यक्ष/मा.प्राचार्य यांना राहिल.
- ii) या योजनेकरीता महाविद्यालयाचे विभाग प्रमुख, शिक्षक व महाविद्यालयाचे शिक्षकेत्तर कर्मचारी तसेच समाजातील विविध घटकांकडून प्राप्त होणाऱ्या दान निधीतून सदर योजना कार्यान्वयित करण्यात येत आहे. त्यामुळे उपलब्ध निधीच्या अनुषंगानेच गरजु, होतकरु विद्यार्थ्यांचे दायित्व स्विकारण्यास महाविद्यालय कटीबद्ध आहे. उपलब्ध होणाऱ्या निधीतून एखाद्या विद्यार्थ्यास अर्थसहाय्य न झाल्यास तो त्याचा हक्क अथवा महाविद्यालयास बंधनकारक राहणार नाही. त्यामुळे यासंदर्भातून विद्यार्थ्यांकडून प्राप्त होणारी तक्रार विचारात घेतल्या जाणार नाही.

परिशिष्ट अ

संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ
विद्यार्थी विकास
College Student Responsibility Fund (CSR)
महाविद्यालय विद्यार्थी दायित्व निधी योजना
सहाय्यता मागणी अर्ज

विद्यार्थी/विद्यार्थीनीचे
विभागप्रमुखांद्वारे
स्वाक्षांकित केलेले
छायाचित्र येथे
चिटकवावे

विद्यार्थ्याचे संपुर्ण नाव	
प्रवेशित विभागाचे नांव	
प्रवेशित अभ्यासक्रम व वर्ष	
मोबाईल क्रमांक	
ई मेल आय डी	
अधिकोषाचे नांव व शाखा	
अधिकोष खाते क्र.	
IFSC Code	
विद्यार्थ्याच्या पालकाचे/वडीलाचे नांव	
व्यवसाय / नोकरी	
आईचे नांव	
व्यवसाय / नोकरी	
पत्र व्यवहाराचा संपुर्ण पत्ता	
पालकाचे/वडीलाचे वार्षिक उत्पन्न	
परिवारातील सदस्य संख्या एकूण	पुरुष ..... स्त्री ..... मुले.....
विद्यार्थ्याची शैक्षणिक जबाबदारी	वडील/आई किंवा अन्य
ज्या कारणासाठी आर्थिक मदत हवी ते कारण	
ज्या कारणासाठी आर्थिक मदत हवी ती रक्कम	
संबंधित आर्थिक मदत मागणी संदर्भात सक्षम कागदपत्राचा तपशिल (आवश्यक ती कागदपत्रे सोबत जोडावी)	

उपरोक्त माहिती खरी असून मला मंजूर झालेली/मागणी केलेली रक्कम शक्य झाल्यास अन्य विद्यार्थ्याला मदत होण्याचे दृष्टिने परत करण्याचा प्रयत्न करेल.

विद्यार्थ्याची स्वाक्षरी

पालकाचे संमतीपत्र व विद्यार्थ्याचे हमीपत्र

मी,श्री/श्रीमती..... विनंती करतो की, माझा पाल्य नावे .....याने/हिने वरील नमुद शैक्षणिक कार्यासाठी मदत मागितली आहे. सदर कार्यकरीता मंजूर करण्यात आलेल्या रक्कमेचा उपयोग नमुद कार्यासाठी करण्यात येणार आहे. सदर आर्थिक सहाय्य ज्या उद्देशांपूर्ती न केल्यास व तसे सिध्द झाल्यास मंजूर रक्कम मी महाविद्यालयास परत करेल. करीता समंतीपत्र तथा हमीपत्र सादर करण्यात येत आहे.

पालकाची स्वाक्षरी

विद्यार्थ्याची स्वाक्षरी

शिक्षक/विभागप्रमुखाची शिफारस

श्री/कु. ----- हे महाविद्यालयातील ----- या वर्गास प्रवेशित असून त्यांचा महाविद्यालय विद्यार्थी दायित्व निधि योजनेतर्गत अर्ज प्राप्त झालेला आहे. सदर अर्जामध्ये विद्यार्थ्यांने नमूद केलेले कार्य बरोबर असून अर्थसहाय्य मंजूर करण्याकरीता शिफारस करण्यात येत आहे.

विभागप्रमुखाची स्वाक्षरी व शिक्का

शिक्षकाची स्वाक्षरी व संपूर्ण नांव

कार्यालयीन उपयोगाकरीता

महाविद्यालय विद्यार्थी दायित्व निधि (CSR) योजनेतर्गत विद्यार्थ्यांचा अर्ज, पालकाचे संमती पत्र, विभाग प्रमुखांची शिफारस आणि सोबत जोडलेले सहपत्र दिनांक ----- रोजी संपन्न झालेल्या गठित करण्यात आलेल्या समिती सभेत पडताळणी करून/अपवादात्मक परिस्थितीमध्ये विद्यार्थी विकास अधिकारी (SDO) यांचे शिफारसीनुसार योजनेतील उपक्रमाकरीता रुपये 1 ..... (अक्षरी रुपये .....) मंजूर / नामंजूर करण्यात येत आहे.

प्राचार्य

विद्यार्थी विकास अधिकारी

पोच पावती

महाविद्यालय विद्यार्थी दायित्व निधि (CSR) योजनेतर्गत माझ्या मागणीनुसार योजनेच्या अटी व शर्तीच्या अधिन राहून मंजूर झालेले अर्थसहाय्य रुपये ----- (अक्षरी रुपये -----) धनादेश क्र.----- दिनांक ----- अन्वये प्राप्त झाले.

विद्यार्थ्यांची स्वाक्षरी

संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ
विद्यार्थी विकास
College Student Responsibility Fund (CSR)
महाविद्यालय विद्यार्थी दायित्व निधी योजना

अनुमती पत्र

मी,श्री/श्रीमती/कु.....
(महाविद्यालयाचे नांव).....(पद).....या पदावर
..... या विभागात कार्यरत आहे.

"महाविद्यालय विद्यार्थी दायित्व निधी योजना"(CSR) करीता स्वेच्छेने माझ्या मासिक वेतनातून
रु..... कपात करुन घेण्यास आपणांस अनुमती प्रदान करीत आहो.

स्थळ :

दिनांक

आपला/आपली,

.....

(नाव व पदनाम)